

augusta vidum Zemgalē nokults vairāk par pusi graudaugu, Vidzemē – apmēram puse. Tas pats arī Kurzemē un Latgalē.

Covid-19 graudu biznesā lielas izmaiņas vai specifiskus izaicinājumus nav radījis. Tomēr finanšu pieejamība ir apgrūtināta. Ierobežojumus vairāk izjūtam, kad ostā ienāk kuģi. Saskaņā ar Latvijas Tirdzniecības flotes jūrnieku arodbiedrības prasībām apkalpe drīkst iznākt krastā tikai ar sejas maskām utt.

Zemniekiem galvenais ir izdzīvot. Dažiem, kuriem pērn un aizpērn bija Joti sliktā raža, vēl ir parādi no aizpagājušā gada par minērālmēsiem un augu aizsardzības līdzekļiem. Šogad, cerams, parādus izdosies dzēst. Graudu bizness jau vienmēr bijis Joti atkarīgs no dabas, kas ievieš savas korekcijas gan kvalitātes, gan daudzuma ziņā. Tāpēc tas ir arī Joti interesants bizness, kurā nekad nav garlaicīgi, jo nemēdz būt divu vienādu gadu.

Graudu pieņemšanas punktos īpašu rindu nav. Strādājam no septiņiem, astoņiem rītā līdz pēdējam klientam. Ja vajag, – arī visu diennakti.

Uzņēmums attīstās, lielāko peļņas daļu ieguldām attīstībā. Konkurence ir sīva. Lai neatpaliktu, visu laiku jādomā ne tikai par finansiālo ieguvumu, bet arī to, kā saimniekiem maksimāli atvieglo lot graudu pārdošanu. Darām visu iespējamo, lai klienti mājās aizbrauktu apmierināti, lai par sadarbību būtu abpusējs prieks. Labi saprotam, ka visi grib savus graudus iespējami ātri nokult un nodot. Jāraujas ne pa jokam, bet labi apzināmies, ka šīs dažas nedēļas mūs pēc tam baros visu gadu. Iepirktos graudus pārsvarā eksportējam.

Līga Ruža, LPKS LATRAP'S Austrumlatvijas reģiona un iepirkumu vadītāja:

– Nevaru teikt, ka ir rekordraža, bet raža ir laba. Zemgalē tā noteikti ir lielāka nekā pērn. Kurzemē un Latgalē – apmēram tāda pati kā pagājušajā gadā.

Graudu kvalitāte – Joti dažāda un atšķirīga atkarībā no šķirnēm un audzēšanas tehnoloģijām. Ir graudi ar viszemāko proteīna saturu un ir arī graudi ar Joti augstu proteīna saturu.

Pasaules mērogā *Covid-19* noteikti ietekmējis arī graudu biznesu. Latvijas lauksaimniekus un graudu ražu pandēmija nav īpaši skārusi. Taču nezinām, kā viss turpmāk notiks saistībā ar banku sektoru, kas

kļūst aizvien prasīgāks. Noteikti zināmas sekas izjutīsim visi.

Jā situācija pasaulē atkal saasināsies, tas var ietekmēt arī graudu eksportu. Taču zemniekus laikapstākļi šogad lutinājuši. Ražas novākšana norit strauji un sekmīgi. Zemniekiem nevajag graodus kaltēt, līdz ar to veidojas ietaupījumi. Arī graudu pieņemšanas punktos viss norit raiti. Zemnieki aizbrauc mājās apmierināti, jo raža šogad patiešām ir skaista.

Dmitrijs Ryndia, a/s Rīgas Dzirnavnieks valdes loceklis:

– *Rīgas Dzirnavnieks* graudaugu pieņemšanu sāka jau jūlijā beigās. Jaunā vīrusa ietekmi uzņēmums tiešā veidā neizjūt. Iespējams, to vairāk izjūt audzētāji, kas līdz šim eksportēja graudus.

Uzņēmums jaunajā sezonā plāno iepirkīt līdz 150 000 t graudu – kviešus, rudzus un auzas, ko izmantos uzņēmuma produkcijas ražošanā. Papildu uzmanību veltām bioloģisko graudu iepirkumiem, kā arī graudiem, kas audzēti bez augšanas regulatoriem un ievērojot striktas *Rīgas Dzirnavnieka* graudu audzēšanas prasības.

Kopumā par pirmo graudu kvalitāti vēl pāragri runāt, bet esam noskaņoti cerīgi un sagaidām labas kvalitātes graudus, kas atbilst augstākajiem pārtikas kvalitātes standartiem, lai tos varam izmantot mūsu produktu ražošanā. Tomēr graudkopība ir joma, kurā nedrīkst sapriečāties par ātru – viena laikapstākļu ziņā sliktā nedēļa var ievērojami sabojāt ražu. Arī šobrīd redzam, ka jūlijs viesis izmaiņas optimistiskajās prognozēs un pēkšņā krusa un spēcīgās lietusgāzes radījušas problēmas lauksaimniekiem. Tomēr mūsu novērojumi rāda, ka postījumi lielākoties ir lokāli, atsevišķas saimniecībās.

A/S *Rīgas Dzirnavnieks* šogad uzsāka sadarbību ar 11 zemnieku saimniecībām par īpašas auzu šķirnes ‘Herkuless Baltic’ audzēšanu. Pirmie graudi jau pieņemti, un ar to kvalitāti pēc pirmajiem apsekojumiem esam apmierināti. Lai tiktu pie izvērstākiem secinājumiem, jaunos graudus vedīs uz padzīlinātām analīzēm. Par rezultātu ir patiess gandarījums, jo jau pirmajā gadā ar ierobežotu sēklu daudzumu uzsākta sadarbība ar zemnieku saimniecībām par graudiem 500 ha platībā dažādos Latvijas reģionos. Ar nepacietību gaidām rudeni, kad varēsim iepriecināt mūsu pircējus ar pirmajiem produktiem, kas saražoti no jaunās auzu šķirnes. Mūsu mērķis ir nākotnē ražot produkciju no šiem graudiem. Tādēj arī pie ‘Herkuless Baltic’ izveides strādāja labākie somu augkopības speciālisti, kas radījuši vairākas ziemeļu klimatam atbilstošas auzu šķirnes.

Lai veicinātu zemnieku interesi audzēt tādas auzas pārtikas ražošanai, kurām būtu augsti kvalitātes rādītāji, *Rīgas Dzirnavnieks* pirms vairākiem gadiem uzsāka speciālu auzu audzēšanas programmu Latvijā. Jaunā šķirne ir daļa no programmas. Tās izstrādes darbs uzsākts jau 2008. gadā, bet pirmie graudi sēklai dabiskā vidē tika iesēti desmit gadus vēlāk.

Kviešu cenas ir dažādas, kopumā – mazliet zemākas kā iepriekšējās sezonas sākumā. Prognozēt cenu tālāku dinamiku vēl pāragri. Lai arī šī brīža situācija rosina domāt par lejupslidošu tendenci. Dalījs cenu kritums jūtams arī rudziem. To var skaidrot ar lielākām šogad apsētajām platībām. Samazinājusies cena arī bioloģiskajām auzām, kaut gan standarta pārtikas auzām cena saglabājas pagājušā gada līmenī. Aktuālās iepirkumu cenas lauksaimnieku ērtībām tiek publicētas un regulāri atjaunotas mūsu mājas lapā.